

Rozšíření a početnost hnízdní populace labutě velké (*Cygnus olor*) v jižních Čechách v roce 2020

Distribution and abundance of the breeding population of Mute Swan (*Cygnus olor*) in the South Bohemia region in 2020

Jan Havlíček ⁽¹⁾ • Lucie Hnídková ⁽²⁾

Abstract: The Mute Swan (*Cygnus olor*) is a relatively common and widespread non-native bird species within the Czech Republic, including the South Bohemia region. Our territory was settled by this species in the second half of the 20th century. The aim of the survey, conducted in 2020, was to determine the current number and distribution of the breeding population and individuals at nesting sites in South Bohemia and to compare this data with the results of historical records. Furthermore, the basic characteristics of nest sites were determined. A total of 1245 sites were checked during the breeding season. A total of 143 breeding pairs were recorded at 141 sites. For the territory of South Bohemia region, the size of the breeding population can be estimated as 145–155 pairs. It represents a slight increase compared to previous censuses. Five (22.9% of cases) and four (21.9% of cases) nestlings, with an average of 4.6, was the most often recorded number of individual families during the June inspection. During the August census, 123 of the 667 localities that were monitored were occupied. A total of 1299 swans were detected. Basic analysis of habitat preferences showed that breeding Mute Swans were more often found at localities with littoral vegetation above 25%. As part of the census, the highest nesting site in the Czech Republic was confirmed at 785 m above sea level in Šumava.

Key words: breeding site, habitat preferences, South Bohemia.

Abstrakt: Labuť velká (*Cygnus olor*) je v rámci České republiky i jižních Čech poměrně běžně i plošně rozšířený nepůvodní ptačí druh. K osídlení našeho území došlo v druhé polovině 20. století. Cílem mapování v roce 2020 bylo zjistit současné rozšíření a početnost hnízdní populace a početnost na pohnízdnicích shromaždištích na území jižních Čech. Tyto údaje lze porovnat s výsledky obdobných mapování v minulosti. Dále byly zjišťovány základní charakteristiky hnízdních lokalit. V průběhu hnízdního období bylo zkontrolováno 1245 lokalit, na 141 z nich hnízdilo 143 párů. Pro území jižních Čech lze na základě těchto zjištění odhadnout velikost hnízdní populace na 145 až 155 párů. To představuje mírný nárůst oproti předchozím sčítáním. Nejčastěji byl při červnové kontrole zjištěn počet 5 (22,9 % případů) a 4 (21,9 % případů) mlád'at, průměrně 4,6 mlád'ete. Při srpnovém sčítání na pohnízdnicích shromaždištích bylo obsazeno 123 z 667 kontrolovaných lokalit. Celkově bylo během srpnového termínu sčítání zjištěno 1299 labutí. Ze zhodnocení biotopových preferencí vyplývá, že hnízdící labuť se častěji vyskytovaly na stanovištích s rozlohou litorální vegetace nad 25 %. V rámci sčítání bylo také na Šumavě potvrzeno nejvyšší položené hnízdiště na území České republiky v nadmořské výšce 785 m n. m.

Klíčová slova: biotopové preference, hnízdiště, vodní ptáci.

¹⁾ Krajský úřad Jihočeského kraje, Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví, B. Němcové 49/3, CZ – 370 76 České Budějovice, e-mail: JanHavlicek.cz@gmail.com

²⁾ Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta, Katedra biologických disciplín, Studentská 13, CZ – 370 05 České Budějovice